

NOTBLADET

#2 2022

INNEHÅLL

- 3 Ordförande har ordet
- 5 Årsmöte
- 6 Vänträff
- 8 Samuli Örnströmer
- 11 Finska giganter
- 12 Marika Fältskog
- 15 Göteborgsresan
- 16 Sommarscen

OMSLAGSFOTO:
Mikael Matteson

Den årliga medlemsavgiften betalas genom
MSOV:s BANKGIRO: 5731 – 0872

Var vänlig uppge: namn, adress samt e-post.

MEDELSAVGIFT: 200:–

ANSVARIG UTGIVARE:
Mikael Matteson

REDAKTION:
Mikael Matteson
och Ann-Christine
Nilsson

Kära medlemmar och övriga MSO-vänner!

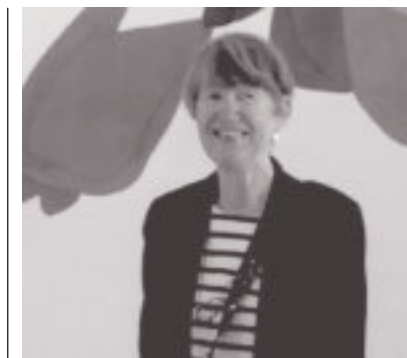
Med denna skrivelse vänder sig MSOV:s styrelse inte bara till dig som redan är medlem i MSOV utan också till alla MSO-vänner som ännu inte anmält sig som medlemmar i föreningen. För att du skall lära känna oss och förhoppningsvis vilja överväga att bli medlem får du härmed ta del av vår medlems-tidning, *Notbladet*.

Innan du tar ställning vill du förstås veta vad vi sysslar med. Svaret är att vi i enlighet med föreningens stadgar ser som vår viktigaste uppgift att stödja musikernas i Malmö SymfoniOrkester verksamhet och utveckling samt att bidra till ett ökat intresse och förståelse för den konstart MSO företräder.

Medlem är var och en som betalt beslutad årsavgift, för närvarande 200 kr per person och kalenderår.

Under året delar vi efter ansökan ut stipendier till MSO-musiker i syfte att främja deras kompetensutveckling. Styrelsen organiserar därutöver fyra Vänträffar under året då någon eller några av MSO:s musiker berättar om sina instrument och ger prov på sin konst och i förekommande fall informerar om sina stipendieresor. Det förekommer också att vi inbjuder till någon öppen generalrepetition inför en torsdagskonsert för att bli skapa större förståelse för vilket stort arbete som ligger bakom varje konsert.

Styrelsens ambition är vidare att en gång om året besöka ett annat konserthus. Om detta kräver övernattning kombinerar vi konserten med besök på stadens operahus. Nu i november åker vi till Hamburg och besöker både Elbphilharmonien ⇒

ANNA-LENA BENGMARK

FOTO: FOLKE GYLAND

och Staatsooper. Intresset för denna resa har varit enormt. Två bussar och 82 personer lämnar Malmö för Hamburg den 3–5 november. Tidigare i våras besökte vi Göteborgs symfoniorkester och opera och i höstas DR:s konserthus i Köpenhamn. Nästa gång är det Berlins tur.

Under senare år har även MSOV arrangerat Lyssnarkurser med Lennart Stenkvist som mycket uppskattad ledare. Dessa kurser (sju tillfällen varje termin) är mycket efterfrågade och deltagarantalet blir allt större eftersom merparten som börjat vill fortsätta år efter år. Denna höst kan vi tyvärr inte erbjuda dessa kurser eftersom Lennart, som annars är pensionär, har blivit ombedd av MSO:s ledning att vikariera som orkesterchef, vilket han naturligtvis inte kunnat säga nej till. När vikariatet är avslutat har Lennart lovat återkomma till våra lyssnarkurser, vilket vi är mycket glada för.

Som medlem får du också *Notbladet* i din brevlåda två gånger om året, i februari och september. Vill du nu – efter denna presentation – bli medlem är det bara att betala medlemsavgiften till MSOV:s bankgiro nr 5731–0872.

För kännedom äger höstens Vänträffar rum måndagen den 10 oktober och måndagen den 5 december på Kanalscenen kl. 18:00. Till dessa båda arrangemang återkommer styrelsen med kallelser via e-post.

MYCKET VÄLKOMMEN SOM NY MEDLEM
HÄLSAR MSOV:S STYRELSE GENOM
Anna-Lena Bengmark
Ordförande

LEDAMÖTER I MSOV VERKSAMHETSÅRET 2021–22

Anna-Lena Bengmark, ORDFÖRANDE
annalena.bengmark@gmail.com

Bengt Tancred, VICE ORDFÖRANDE
bengt.tancred@telia.com

Olle Donat, KASSÖR
olle.donat@telia.com

Anita Ericsson, SEKRETERARE

Ann-Sofi Backman
a-s.backman@hotmail.com

Agneta Hansson
agneta.hansson.20@gmail.com

Mikael Matteson
mikael.matteson@mau.se

Kristina Mårtensson
kmartensson44@gmail.com

Ann-Christine Nilsson
annchristinenilsson1@gmail.com

Bengt Zandihn
bengt-zandihn@telia.com

STIPENDIEKOMMITTÉ:
Björn Lovén (sammanställande),
Anna-Lena Bengmark, Bengt Tancred
och Anita Ericsson

ÅRSMÖTE 2022 KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNER
MÅNDAGEN DEN 10 OKTOBER 2022
KLOCKAN 18:00
PLATS: KANALSCENEN, MALMÖ LIVE

Verksamhetsberättelse för perioden 2021/2022 finns utlagd på MSOV:s hemsida, <https://malmolive.se/mso-vanner>. **Årsredovisning** samt **Revisionsberättelse** för samma period, kommer att finnas tillgängliga vid årsmötet.

STYRELSE 2022/2023;
För val för ett år föreslås som
ORDFÖRANDE i föreningen
Anna-Lena Bengmark

STYRELSELEDAMÖTER
För omval för två år föreslås:
Anita Ericsson
Mikael Matteson
Kristina Mårtensson
Ann-Christine Nilsson

För omval för ett år föreslås:
Agneta Hansson
Bengt Tancred

REVISORER
För val för ett år föreslås:
Christopher Hultén
Eva Lundgren

VALBEREDNING
För val för ett år:
Öppet

DAGORDNING FÖR ÅRSMÖTET

Årsmötet öppnas

1. Val av ordförande för mötet
2. Val av sekreterare för mötet
3. Fastställande av dagordning
4. Upprättande och godkännande av röstlängd
5. Val av två justeringsmän som jämte ordföranden för mötet skall justera protokoll samt fungera som rösträknare
6. Fråga om årsmötet behöriigen har utlysts
7. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse och årsredovisning
8. Föredragning av revisionsberättelse och fastställande av resultat- och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
10. Val av ordförande i föreningen
11. Val av ordinarie styrelseledamöter
12. Val av två revisorer
13. Val av valberedning och sammanställande i valberedningen
14. Fastställande av medlemsavgift
15. Övriga frågor
16. Årsmötets avslutas

VÄNTRÄFF 16 MAJ 2022

Årets första vänträff anordnades den 16 maj. Medverkande var kontrabasisterna Maren Reck och Jordan Scapinello samt trogne pianisten Olle Sjöberg. Maren som är från USA

och hennes kanadensiske man Jordan anställdes båda av MSO 2007.

Prelude till Bachs andra cellosvit inledde. Maren, som är stämledare för kontrabasisterna i MSO berättade om kontrabasens

används idag har i regel fyra eller fem strängar. Många kontrabasister använder fortfarande fem strängar, särskilt i Europa. På konserter använder Maren en kontrabas byggd av den berömde italienske fiolmakaren Enrico Marchetti 1899. Det är en fin bas, ganska liten, jättefint byggd och lättmanövrerad, enligt hennes beskrivning.

Nästa stycke var från Konsert nr 1 av Carl von Dittersdorf, samtida med Haydn och Mozart. Det finns inte så mycket musik som är skriven för kontrabas som soloinstrument under den perioden.

Avslutande stycket var sista satsen ur Three Tangos for Double Bass Duet av Andrés Martin.

Jordan berättade om och visade olika stråkar som används till kontrabas. Barockstråken är väldigt lätt och ger en öppen fin klang. Det gäller att hitta ett träslag som fungerar och man har experimenterat med olika. Det brasilianska träslaget pernambuco har visat sig vara idealiskt att använda till stråkar. Även elfenben och träslaget ebenholts används, men de är hotade. Maren använder en tysk stråke som hålls inne i handen. Jordan använder en fransk eller italiensk stråke. Den liknar violin- eller cellostråken och hålls på liknande sätt mellan tumme och övriga fingrar.

historia genom seklerna. Kontrabasen har sitt ursprung i viola da gamba-familjen. Gamban började utvecklas under 1400-talet och hade sex strängar.

På 1700-talet kom innovationer som ställindade strängar. Med trästrängar fick man ett starkare ljud. Med fem strängar blev det mycket tryck på locket och lägsta tonen var B. De kontrabaser som

MAREN RECK
& JORDAN
SCAPINELLO

Foto: Mikael Matteson

Samuli Örnströmer

Kanske är det en slump att Samuli Örnströmer blev cellist. Han är född i Uleåborg men har bott i Helsingfors för det mesta under sin barndom och uppväxt. Där började den musikaliska träningen i kommunala musikskolan. Barnen tilldelades olika instrument vid första terminens början och eftersom Samuli var lång för sin ålder fick han spela cello. Hans sociala bakgrund är inte heller direkt typisk för en blivande musiker – hans pappa var sportintresserad läkare.

UTBILDNING

Innan Samuli nått sin nuvarande position i yrkeslivet har han många års studier och övning i cellospel och dirigering bakom sig.

– Musikförskolan, där jag började som sexåring, kommer jag i håg som en positiv upplevelse. Vi övade körsång och komponerade, pedagogerna var skickliga och skapade förtroende bland barnen och ramarna för verksamheten tydliga.

Han fortsatte i musikklass med

fantastiska lärare, för att vid sexton års ålder komma in på prestigefyllda Sibelius-Akademien för cellostudier. Tiden där präglades av hårt arbete, höga krav och resultat-inriktning. Komposition studerades som biämne. De teoretiska ämnena fram till studentexamen läste Samuli in på kvällskurser, dvs finska motsvarigheten till Komvux.

– *Varför sökte du dig sedan till Edsbergs Musikhögskola?*

– Frans Helmerson, som själv studerat för Mstislav Rostropovitj, jobbade där. Jag minns Helmersons förmåga att få sina elever att spela över sin nivå genom entusiasm och förtroende för deras kapacitet.

Samuli har också varit elev till Torleif Thedéen. Ytterligare utbildning har följt, i Tyskland bl a, och 2002–2007 studier i orkesterdirigering för Jorma Panula.

Musikerlivet är fullt av konkurrens och ibland måste man gripa tillfället i flykten och ta de uppgifter som erbjuds. Hittills består den yrkesmässiga verksamheten av tre delar – Samuli är solocellist och stämledare i MSO sedan 2001, universitetsadjunkt i cellospel vid ⇒

SAMULI
ÖRNSTRÖMER

Foto: Mikael Matteson

av **Ann-Christine Nilsson**

Malmö Musikhögskola på linjen för orkestermusiker och konstnärlig ledare och dirigent för Lunds Stadsorkester.

SOLOCELLIST OCH STÄMLEDARE

– Hur ser du på din uppgift som stämledare för cellisterna?

– Jag försöker utveckla cellostämman musikaliska uttryck men betraktar detta som ett teamwork med fina kollegor. Ibland blir det extra uppgifter i olika råd och jurygrupper. Man kan inte ta sig själv på för stort allvar, tycker jag, man måste ha humor och glimten i ögat.

Detta lyser igenom i olika situationer, även för konsertbesökarna. Favoritmusiken är den som spelas just för tillfället, dock med en liten förkärlek för Sibelius.

Celli kan, liksom violiner, vara mytomspunna och flera hundra år gamla. Niels Ullner i MSO spelar på ett sådant instrument som ägs av Stiftelsen Malmö Symfoni-orkester. Själv spelar Samuli, liksom flera andra professionella cellister, på en cello byggd av Peter Westerlund 2013. Han är nöjd med klangen.

LÄRARE PÅ MUSIKHÖGSKOLAN

– Trivs du som lärare på Musikhögskolan?

– Det är inspirerande och lärorikt. Vi övar både teknik och diskuterar tolkningar. Ju mer jag undervisar desto bättre blir jag själv. Man får tankeväckande

» Jag försöker utveckla cellostämman musikaliska uttryck men betraktar detta som ett teamwork med fina kollegor.«

flashbacks från sin egen studietid och minns överkligt tydligt hur man själv var i samma situation – men med ombytta roller.

DIRIGERING

Orkesterdirigering och arrangering är tredje delen av Samulis yrkesverksamhet.

– Du är konstnärlig ledare och dirigent för Lunds Stadsorkester sedan ett par år tillbaka. Vad innebär detta uppdrag?

– Jag väljer program och solister och dirigerar konserter. Orkestern består av lärarna på Kommunala musikskolan, några av deras elever som kommit långt i sin musikaliska utveckling och dessutom frilansmusiker. Senaste konserten i – oktober 2021 hade både äldre och nutida musik på programmet.

TILL SIST

– Till sist – varför ska man gå på symfonisk konsert med MSO?

– Att lyssna på sådan musik är en inre resa som gör gott i själen.

MSO TOLKAR FINSKA GIGANTER

Två av Finlands största kompositörer, Jean Sibelius (1865–1957) och Einojuhani Rautavaara (1928–2016), har tolkats av MSO i år.

I våras framfördes alla Sibelius sju symfonier under Sibeliusfestivalen med Robert Trevino som dirigent. Redan i juni förra året gjorde MSO en skivinspelning med sena verk av Rautavaara. I våras gavs CD-skivan ut av Ondine.

Marika Fältskog, första konsertmästare i MSO, och Samuli Örnströmer, ledaren för cellostämman i MSO, är båda från Finland. *Norbladet* var nyfiken på hur de upplevt Sibeliusfestivalen och Rautavaara-inspelningen med sin finska koppling.

– För mig var Sibeliusfestivalen en dröm, säger Marika. Jag hade gärna spelat fler verk än symfonierna. Det var inspirerande med Trevino som dirigent och han hade en väldigt tydlig bild och uppfattning om hur han ville göra med Sibelius, vilken innebar mycket brass och mycket energi. Han har bott och studerat i Helsingfors och älskar Finland. Jag var en stolt finne och såg den finska naturen framför mig och kände släktskapen och melankolin.

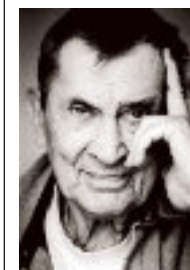
De olika festivalerna utvecklar orkestern mycket.

Också Samuli uppskattade Sibelius-festivalen.

JEAN SIBELIUS

Foto: Yousuf Karsch

EINO JUHANI RAUTAVAARA

Foto: Alchetron

av **Mikael Matteson**

– Det är otroligt att man kan ha ett sådant tema och få uppleva symfonierna tillsammans under en begränsad tid, säger han. Det är en bristvara i dagens snabba och ytliga tillvaro. Det var som att åka på en sällskapsresa med musikerna och publiken genom symfonierna. Sibelius är mer än en finsk tonsättare, han är global och spelas överallt. Men visst finns de finska känslorna och finska naturen i hans musik.

Marika och Samuli var båda med på skivinspelningen av Rautavaaras sena musik, han gick bort för några år sedan. – Det blev väldigt fint, säger Marika. Jag gillade violinsolisten Simone Lansda från Nederländerna och hennes insats. Jag har noterna till alla Rautavaaras små fiolstycken hemma.

Samuli tycker att inspelningen är underbar.

– Rautavaara är en underbar tonsättare och var en stor profil. Han är känslig för traditionen och fortsätter i Sibelius anda, säger Samuli. Jag gillar Rautavaaras musik, den är vacker och vemodig. Och MSO och solisten gör fina insatser. Dirigent är Robert Trevino.

CD-skivan har titeln *Lost Landscapes (Works for violina and orchestra)*, ODE 1405-2, och kan köpas på nätet via sajterna Ondine (ondine.net), Naxos (naxosdirect.se) och Amazon.se. Den kan också köpas i den fysiska skivbutikerna Folkårocks på Lilla Torg i Malmö.

Marika Fältskog

Marika Fältskog har flera strängar på sin lyra. Hon är förste konsertmästare i MSO, lektor i violinspel och kammarmusik på Malmö Musikhögskola och ledamot i Musikaliska Akademien.

BAKGRUND OCH UTBILDNING

Utgångspunkterna var de bästa – Marika och hennes syskon växte upp i en musikalisk familj i Helsingfors där alla spelade och sjöng. Tvillingarna Marika och Jannica ville spela fiol för att de sett ett annat tvillingpar spela på TV så de fick var sitt instrument. Därefter började den musikaliska träningen tidigt i den avancerade och krävande kommunala musikskolan. Som ett komplement till den vanliga undervisningen ingick fyra – fem ryska master classes varje år. De var hårda och krävande men spelmässigt utvecklande för eleverna. Efter ett år på Sibelius-Akademien sökte Marika och hennes syster sig till Edsbergs Musikhögskola i Stockholm, där Endre Wolf och hans fru Jennifer Nuttall Wolf undervisade.

av **Ann-Christine Nilsson**

– *Var det speciellt för Endre Wolfs skull ni sökte er dit?*
– Det stämmer. Han hade då

lämnat professuren i Manchester. Jag minns honom med stor värme. Han var en levande legend vad gäller kunskap om musikaliska verk och tolkning av solosonater och partitor av Bach. Hans fru hade ansvaret för övningen av skalor och spelteknik.

2008 kom Marika till MSO. Hon är förste konsertmästare och det finns ytterligare tre alternerande.

KONSERTMÄSTARE I MSO

– *Vad gör en konsertmästare?*
– Jo, jag leder stämrepetitionerna, utvecklar det musikaliska uttrycket och har det konstnärliga ansvaret efter dirigenten på podiet.

Marika är länken mellan orkestern och dirigenten och skulle det hända att dirigenten är otydlig tittar musikerna på konsertmästaren. Om musikerna vill framföra synpunkter till dirigenten sker det via konsertmästaren och hon är tydlig med att fokusera på det positiva i varje situation. I egenkap av stämledare ingår hon i programrådet och konstnärliga rådet.

Är konsertmästaren som håller i det vardagliga arbetet viktigare än dirigenter som kommer och går? MSO saknar en chefsdirigent för närvarande. Är det kanske dags för MSO att få en kvinnlig sådan? En

MARIKA FÄLTSKOG

Foto: Mikael Matteson

huvudcoach behövs, betonar Marika, för kontinuiteten och orkesterns professionella utveckling. För en utomstående kan dirigentjobbet verka enkelt men det kräver en gedigen utbildning i såväl slagteknik som musikteori och – historia. Det var betydligt svårare för en kvinna att ställa sig på dirigentpulten för 25–30 år

sedan jämfört med idag. Avgörande är att kunna hantverket, vara väl förberedd och veta vad man vill. Då lyckas man som dirigent, oavsett kön.

LEKTOR PÅ MALMÖ MUSIKHÖGSKOLA
Marika är också lektor i violinspel och kammarmusik vid Malmö Musikhögskola. ➔

– Hur ser du på din egen undervisning?

– Jag älskar att undervisa. Det känns som ett ansvar att föra vidare det jag kan och få fram duktiga musiker. Konkurrensen är stenhård. Det som krävs av en bra violinist är, förutom begåvning, att ha ett brinnande engagemang och nyfikenhet. Man måste vara beredd på att jobba hårt och delta aktivt i undervisningen. Man måste hitta sitt eget uttryck.

Studenterna uppmuntras att lyssna på olika inspelningar av musikstycken men Marika aktar sig noga för att påtvinga någon sin egen tolkning.

VIOLINEN

– En violinist är ingen musiker utan sitt instrument. Berätta om din violin!

– Det är en italiensk 1700-talsviolin, en Guadagnini, som ägs av Stiftelsen Malmö Symfoniorkester. Den har värme, kraft och briljans. Stråken jag använder är fransk, också gammal. Stråkens betydelse tänker man inte så ofta på, den är underskattad.

LEDAMOT I MUSIKALISKA AKADEMIEN

– Du har också det ärofyllda uppdraget att vara ledamot i Kungliga Musikaliska Akademien. Hur kommer det sig?

Det finns ingen information om detta på MSO:s hemsida. Marika berättar hur det hela började.

»Jag älskar att undervisa. Det känns som ett ansvar att föra vidare det jag kan och få fram duktiga musiker.«

– En dag blev jag överraskande uppringd av sekreteraren i Kungliga Musikaliska Akademien. Han berättade att jag blivit invald för mina insatser i svenskt musikliv.

FRAMTIDEN

Framtiden för Marika finns i Malmö och med MSO. Här har hon sin familj. Under hösten kommer hon att spela soloviolinistämman i *The Lark Ascending* av Ralph Vaughan Williams, en utmaning som Marika ser mycket fram emot.

En dröm som verkar kunna gå i uppfyllelse är att få spela med Wiener Philharmoniker. Efter överenskommelse med konsertmästare Rainer Honeck kommer hon att få spela i första violinistämman en vecka och inspireras av orkesterns professionalism.

TILL SIST

– Varför ska vi gå till Malmö Live och lyssna på symfonisk musik med MSO?

– Det ger en megahäftig upplevelse med hög wowfaktor, som en fotbollsmatch live.

Äntligen vår – äntligen levande musik av högsta klass efter pandemin

En solig vårförmiddag gav sig 30-talet entusiastiska musikvänner iväg mot Göteborg i en bekväm Thell-buss för att ta in på Park Aveny vid Götaplatsen. Göteborgs innerstad är stadd under så stark omvandling att det blev en prövning för både vår skickliga chaufför och vår göteborgsguide.

På torsdagskvällen gavs en föreställning på operan av den kritikerrosade Rigoletto, där den avskalade och sinnrikt ljussatta uppsättningen av Verdis tidlösa tragedi hade nypremiär. I titelrollerna såg vi David Kempster som Rigoletto och Ida Falk Winland som Guida. En underbar uppsättning, inte minst pga Ida Falk Winland!

Efter en kort promenad tog vi oss på fredagen upp till Göteborgs konserthus (känt för sin akustik i världsklass), för att uppleva Göteborgs Symfoniker. Där tog dirigenterna Hannigan och Storgård sig an Beethoven, Haydn och Duitilleux före paus och därefter Dean och Sibelius. Konserten hette "Let's share" och temat var; "Från krig till fred" med musik från moll-stämt till ljusaste dur.

Den internationellt framgångsrika Barbara Hanning dirigerade symfonikerna genom de tre förstnämnda kompositörerna för att efter pausen övergå till att i Deans verk agera sångsolist, med John Storgård som dirigent. En gripande upplevelse!

av **Christian Sylwander**

M SO PÅ SOMMARSCENER

I början på sommaren framträdde MSO på Pildamms-teatern inom ramen för Malmö Sommarscen.

Den 17 augusti gav delar av MSO tillsammans med Annika Norlin en konsert på Stora scenen på Malmöfestivalen inför en stor blandad publik med god stämning. Dirigent och arrangör var Jonas Nydesjö.

De flesta av låtarna som framfördes var från Annika Norlins soloplatå *Mentor* som kom ut tidigare i år. Till några av låtarna, t. ex. *Flyttblock*, hade Jonas skrivit

musiken och Annika texterna.

Konserten avslutades med Säkert-klassikerna *Snooza*, *Dansa fastän* och *Kommer hända*, en riktig höjdpunkt. Men hela konserten var riktigt bra, Annikas röst och underfundiga texter och fina musik passade utmärkt i den symfoniska miljön. En mycket lyckad musikalisk symbios som publiken verkade uppskatta.

Konserten fick skjutas upp en halvtimme och förkortas något p g a instrumentens känslighet för värmen.

---

av **Mikael
Matteson**